

تاریخ عثمانی انگلیشی

مجموعه سی

ایک آیدہ برنسن اولنور

مندرجات

طبیقیو سرای چایونی (مابعد)	عبدالرحمن شرف
غازی چلبی	امحمد توحید
عثمانی تاریخ نویس لری و مورخ لری (مابعد)	نجیب عاصم
شهرزاده خلیلک سرکذشی (مابعد)	یاقو اسکندر هوچی
باب عالی حریقلری	عبدالرحمن شرف
حکومت عثمانی طرفندن ایلک تأسیس اولانان مطبعه { وبونک نشریاتی (مابعد) . . . . . } میستا کیدیس	
نفرقه : تاریخ سلطان محمد اولی، مؤلفی فریتو وولوس، مترجمی قارولیدی.	

فیشان ۵ غرروش

مرجعی — باب عالی تاریخ عثمانی انگلیشی

استانبول

بیانات اسناد اسناد

طبیقیو شارف

حکومت عثمانیه طرفندن ایلک تأسیس اولنان مطبعه وبونک نشریاتی

ما بعد

مطبعه نک تأسیسی متعاقب طبع اولنان کتابلرک عددی بخته کلنجه: ۱۸۶۷ ده کی پارس شهر عمومیسندن طولای دولت علیه عثمانیه سفیری جیل پاشانک ریاستی تختنده پارسده انقاد ایدن عثمانی فن قومیسونک تنظیم ایش اولدینی داپورلردن صنایع نقیصه و شعباتی حقده اولان در دنخی راپورک پارسده طبع اولنان نسخه سنک المتن ایکنچی صحیفه سنه کرک مطبعه یوکرکه حروفاتک صورت و محل تدارکنہ دائر برشی سویله نیلیمه رک ایلک مطبعه نک تأسیسندے طبع ایدلش اولان کتابلرک عددی یکرمی بش اوله رق ارائه ایدلش ایسندے دوسون تاریخنک ۱۷۸۸ ده کی طبع مشتک ایکنچی جلدیتک بشیوز برنجی صحیفه سندے طبع ایدلین کتابلرک مقداری اون بش کوستلشدرا.

«زوئنکیر» لک «تاریخ دولت علیه» عنوانی اترینک ۱۸۸۱ ده پارسده طبع اولنان نسخه سنک ۳۵۶ نجی صحیفه سندے اثار مطبوعه نک عددی اون بش اولق اوزره مقیددر. بو قید مو درخک، اثنای تحریرده بوباده یالکز دوسون تاریخنہ مراجعته اکتفا ایش اولدینی ظنی تولید ایدیسور. هامر تاریخنک اون در دنخی جلدیتک ۱۷۹ نجی صحیفه سندے اثار مطبوعه نک یدیدن عبارت اولدینی کوستلادیکی حالدہ جلد مذکورک نهایتندہ بولنان ایضاحات قسندے بویکون اون یدی اولق اوزره قید ایدلشدرا که بو قید موضوع بحث اولان جلدک ۴۹۶ نجی صحیفه سنده در.

طبعه‌حقنده در سعادت‌دن ۳ تشرین ثانی ۱۷۴۰ تاریخ‌نده يازيلوب
 ۱۴ کانون ثانی ۱۷۴۱ تاریخ‌لی «غازت دو فرنس» نسخه‌سنده مندرج
 بولنان بر مکتبه د فون عسکريه به عائد برقوق آثار تورکجه بالترجمه
 مطبعه‌ده طبع ايدلشدر . بر سه ظرفه طبع اولنان کتابلرک اساميسى
 حاوی سه نهايته مطبوع او له رق برجدول نشري اصول اتخاذ ايدلش
 اولنله بوجدوله نظراً مطبعه‌نك حين تأسىندن شمدى به قدر ۲۸۰ جلد
 طبع او لمشدر ، دينليور [۱] .

§

تورکجه و فرانزجه او له رق طبع اولنان صرف حقنده
 منيسكى ، لفات كيرينك ۱۷۸۰ ده ويائده طبع اولنان نسخه‌سنک
 برنجي جلدینك مقدمه‌سنده ابراهيم متفرقه و مطبعه‌دن بحث ايدرکن بو
 «صرف» حقنده آتىده کي قىصه جق سوزلى سوپيلور .
 «راهب هولدرمانك تأليف ايتش او لدیني تورکجه و فرانزجه
 صرف کتابى بو مطبعه‌نك ۱۷۳۰ تاریخ ميلادىسىنده کي محصولات
 طبیعه‌سنندندر [۲] .»

تودوري ، تاریخ‌نده بو بايده ايضاحات مفصله اعطای ايتديكى کي
 او زمان در سعادت‌به بولنان فرانزرك الحاح و ابراهيمه مطبعه‌ده طبع
 اولندينى ذكر و فرانزرك احتياجات لسانه‌لرني تهرين ايچون کتابك
 نهايته بerde مکالمه قسمى علاوه ايدلش او لدیني افاده [۳] و نسخه‌لرینك

[۱] فرانسه ارباب دانشندن «موسي او موون» لک «كتبا نامه مجموعه‌سي» نك

۱۸۹۵ سنه مخصوص اولان نسخه‌سي صحيفه ۲۳۶ - ۲۲۸

[۲] Vol : I, p. : LXXXVII «ex cadem typographia
 prodiit anno Christi 1731 Gallicoturcica grammatica
 Aldermannii extinctae S. I. sacerdote.»

[۳] صرفك مؤلن اولوب انزنه اسى عمرد او ليان «هولدرمان» کتابى
 «قارديمال دوفلورى» يه اتحاف ايتش او لدیني افاده ضمته‌ده ابتداي کتابه
 يازيش او لدیني اتحافاتمه و مقدمه‌ده بون بالبيان اثنای طبعه مشكلات عديده‌يه
 تصادف ايتديكى سوپيلور .

غایت اندر بولندیقندن مجھلہ بیک مشکلاتہ بر نسخنی الہ ایتدیکنی
اتیان ایدیبور [۴]

۱۷۴۷ ده پارس کتبخانہ قرالیسی تورجکه وفارسی مترجملندن
آرمن Armain نام ذات استانبوله کله رک او زمان فرانسنهنک در سعادت
سفیری بولنان قوت ده زایور comte des Alleurs ایله بر لکدہ
مطبعه بی بعد الزیاره پارسه ارسال ایتش اولدینی ۲۰ ایلوں ۱۷۴۷
تاریخنلو راپورنده مندرج وکتابلرک فیتاتی حاوی اولان جدولده کتب
مطبوعه نک عددی اون الی کوستلش وبو صرفدن هیچ بحث ایدله مشرد.
ابراهیم متفرقه حقنده ده راپورنک حاوی اولدینی تاریخنک ایکنچی
وقات ایشور دیبور [۵]. بوندن طولایی دوسون تاریخنک ایکنچی
جلدینک ۵۱۰ - ۴۸۰ نجی صحیفه سنه قادار مطبعه حقنده ایضاحت اعطا
وایلک طبع اولنان کتابلرک جدولی دخی قید ایتش اولدینی حالدہ
بو صرف ایچون حرف واحد سویله مشرد. کذلک زونکیرک تاریخنے
درج ایتش اولدینی جدولده بو کتابک نامنے تصادف اولنیور. یالکز
ها عمر، تاریخنک اون در دنچی جلدینک نهایته - بوجلد مندو جاتی حقنده
لازمکلن ایضاحتی حاوی - علاوه ایتش اولدینی قسمده مندرج بولنان
وانار مطبوعه نک اسمینی حاوی اولان جدولده سکر نجی اوله رق بو
صرف کوستیبور.

دیدو بالاده ذکر اولنان ائرینک یدیوز النجی صحیفه سنه بو اردن
بحث ایتش ایسده تاریخ طبی اولان ۱۷۳۰ سنه نی ۱۷۲۹ اولق او زره
کوست مشرد.

[۴] عین کتابک ۲۲۶ نجی صحیفه سنه مورخک فیاندہ غلطہ ده کاشن
ژزویت مکتبندہ سایلین ایکیبور نسخه موجود او لوپ صوکره اور ویاہ داغیلش
او لدینکن بنہ کندوی بحث ایدیبور.

[۵] موسیو اومونک ۱۹۰۲ ده پارسده مربعاً طبع اولنان Missions
Archéologiques Françaises en Orient عنوانی ائرینک

پارسده طبع اولنان کتبخانه‌لر مجموعه‌نک ۱۸۹۵ سنه مخصوصی اولان بشنجی جلدینک ۲۰۰ - ۱۸۵ و ۲۳۶ - ۲۲۸ صحیفه‌لرنده افادات آنیه تصادف اولنور؛ ژزویت راهبردن استراز بورقلی هولدرمان طرفدن ۱۷۳۰ سنه‌نده در سعادته سعید اگانک [۶] مطبعه‌نده چو جقلره مخصوص تورکجه فرانزجه بر صرف طبع اولندرد. راهب موئی الیه بردۀ ارمینیجه صرف طبع ایتدیرمک ارزوسنده بولنمش ایسه‌ده ۱۳ تشرین اول ۱۷۳۰ ده وقوع وفاته مبنی بوکا موفق اوله‌مامشد. طبع اولنان فرانزجه صرفک نسخ کشیره‌سی فرانسیه ارشال اولنمش و کتبخانه قرالی مدیری راهب بینیونه Bignon توذیع و ۳۲ - ۱۷۳۱ سنه‌لرنده موسیو مورپاک امریله پارسده بولنان ژزویت مکتبی طلبه‌سنه توزیع ایدلشد.

کتابک اوروپا کتبخانه‌لرنده کی موجودیت‌کلچه : کرک تحصیل ایتش اولدینم توینکن دارالقوفری [۷] کتبخانه‌سیله بالآخره دوام ایلدیکم استوتزاردک جسم کتبخانه‌نده [۸] بوندن پکرمی سنه مقدم بوائزه تصادف ایلدیکم و الیوم بو کتابک مذکور کتبخانه‌لرده موجود بولندیته نظرآ کتابک اوروپاده کی موجودیتک لوزان Lausane افاده میسی کتبخانه‌سنه حصری طوغری اوله‌مادینی کی موزه هایون کتبخانه‌سی ایچون ۱۹۰۸ سنه‌ی

[۶] بوسید اغا « پکرمی سکز چلی محمد اندی » نک مخدومی اولان « محمد سعید اندی » در که ۱۱۵۴ ده روم ایبل باه‌سیله پارس سغیری اوشندر.

سجل عیان چله ۳ صحیفه ۳۰ - ۲۹ .

فرانه مترقلدن موسیو شفر طرفدن پارسده ۱۸۹۴ ده طبع ایندیریلن، فرانسنه تزد دولت علیه‌ده ۱۷۲۴ - ۱۷۱۶ سغیری بولنان مارکی دوبوناق marquis de Bonnac ک « خاطرات » عنوانی اثریک مقدمه‌نک ۵ - ۴ صحیفه‌لرنده ابراهیم متفرقیه مطبعه‌نک تأسینده رفیق اولان بوذات حقنده معلومات کشیره موجود ایسه‌ده مع‌الائف بوائزی شمدی به قدر تدارک ایده‌مدم .

[۷] کتابک کتبخانه‌ده بولندینی محل bi, XIII, 8 in 4°

Orientalische Philologie in 4°. [۸]

تشرين اولاندہ بر لیرایه اشترا اولان و ۴۸۴۵ عمومی نومر ولو نخست
برنجی صحیفه سنده موجود بولان اسکی بر مهردن بونک پشته جوارندہ کائن
«کیز قارتاو» فریه سنده کی کتبخانه ده بولان نسخه نایه اولدینیف
ا کلاشیلیور.

§

مطبعه نک الله اجنبیدن ایلک طبع ایتش اولدینیف بوصوف کتابی
۲۱۸ صحیفه دن عبارت اولوب ایلک اون اتی وصول سکن صحیفه سی نومر و سز در.
ایلک صحیفه سنده عنوان کتاب و مجار کتبخانه سنک مهری و متابق ایلک
اون بش صحیفه سنده ده مؤلف طرق دن اتحاف مشعر نظاردن قار دیتال
فلوری یه یازیلن امضاسز بر مکتوب و بونی متعاقب ، سبب تأليف کتابیدن
وانسانی طبعده خطا ایدله مسی ایچون غیرت ایتش ایسه ده موفق او له مدیقتدن
نهایت کتابده تصحیحات لازمه دی درج ایتدیکنند باحث بر مقدمه و لسان
تورکی یه دائز بر مدخل وارد ، بوندن صوکره صحائف مرقه باشیله رق
قواعد صرفی دن بحث ایدلش ۱۲۷ نجی صحیفه دن ۱۴۴ نجی صحیفه یه قادار
الزم اولان تورکجه جمل ، ۱۴۴ نجی صحیفه دن نهایت کتابه قادار یکرمی قسمه
آیریلش اولان مکالمه درج ایدلشدر که کرک جمل کرکه مکالمات اوچ ستون
او زرینه مرتباً اولوب بر نجیده جمل تورکیه فرانز جه حروف ایله ، ایکن جیده
تورکجه حروف ایله درج ایدلش اوچنجی ده ایسه فرانز جه مقابی
کوستلشد . کتابک ایلک صحیفسی محتویاتی بر واکی نومر ولو فطوا .
غرا فلره ارائه ایدلشدر .

GRAMMAIRE TURQUE
OU
METHODE COURTE & FACILE
POUR
Apprendre la Langue Turque
Avec un Recueil des Noms, des Verbes
et des Manieres⁽¹⁾ de parler les plus necessaires⁽²⁾
a seoir, avec plusieurs Dialogues familiers.

A CONSTANTINOPLE

M. DCC. XXX.

« موزه مدیر عمومی خلیل بک افندیک شرعاً تشویق و ترغیبی اوله رق
 وجوده کلان شو ناچیز معروضاتی توضیحی یازیله حق دها بکش نقطه‌لر واد
 ایسدهه تورکجه کتابنده کی اتندار سزلغه ساعات ماسعیمک عدم منابده سی اضمام
 ایتش اولنله بوقادر جله اکتفایه مجبور اویلم. بوباده کی مساعیمی تسهیل لطفنده
 بولنمش اولان موزه هارون کتبخانه‌ستنده و فیلم عالی بکه و دوم بطریق خانه‌ستنده
 کانب فارماقویلوس افندی‌یه عرض تشکری و جیه‌دن عد ایلدم ۴۰ »

و . مسنا کیدس

(1) Sic.

(2) Sic.